

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties (BZK)
Mw. mr. drs. H.G.J. Bruins Slot
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
17 juli 2023
Kenmerk
SEC/U202300526
Telefoon
070-3738393
Bijlage(n)
-

Onderwerp

VNG reactie op de concept wijziging van het BADO en het BBV

Geachte mevrouw Bruins Slot,

U hebt de VNG uitgenodigd te reageren op uw conceptbesluit tot wijziging van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) i.v.m. de invoering van (1) de rechtmatigheidsverantwoording en (2) de wijziging van de goedkeuringstolerantie. Daarnaast wordt naar aanleiding van de Wet open overheid (Woo) in het BBV geregeld waarin de openbaarheidsparaagraaf in begrotingen en jaarrekeningen ten minste inzicht moet geven. We gaan hieronder op de voorgestelde wijzigingen in.

De VNG kan zich vinden in de door u gepresenteerde weergave van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit hebben wij u eerder ook laten weten in onze bestuurlijke reactie van 26 maart 2020.

Uniformiteit onuitlegbare motivatie

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is geen reden om ook de goedkeuringstolerantie aan te passen. Waar de rechtmatigheidsverantwoording al veelvuldig en jarenlang onderwerp van gesprek is, is dat bij de wijziging van de goedkeuringstolerantie niet het geval. Met deze voorgenomen wijziging maakt u het mogelijk om fouten en onzekerheden op te tellen tot 2%. Momenteel is deze grens 1% voor fouten en 3% voor onzekerheden. U stelt dat uniformiteit met andere sectoren wenselijk is. Dit is onuitlegbaar aan 342 gemeenten als motivatie om iets te veranderen. We snappen niet waarom en voor wie de aanpassing van de goedkeuringstolerantie nodig is. Er zijn natuurlijk tal van zaken anders bij gemeenten. Er gelden ook andere verslaggevingsvoorschriften voor de publieke en private sector. Gemeenten hebben namelijk hun eigen kader met het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV). Waarom is de 2% grens geschikter dan bijv. 3% of de oude 1%? Het is ons onduidelijk wat er mis gaat in de huidige situatie. De rechtmatigheidsverantwoording was bedoeld om

de bedrijfsvoering van de gemeenten te verbeteren, maar met een fouttolerantie van 2% accepteren we weer meer fouten. Dat is een tegengestelde beweging.

Uw verandering heeft direct invloed op de informatiepositie van de gemeenteraad.

Waar de gemeenteraad nu verplicht informatie ontvangt over fouten hoger dan 1% zal dit straks 2% zijn. Die grens vinden wij te ruim voor fouten en niet passend bij de lijn om de kwaliteit van de bedrijfsvoering te verbeteren en de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad beter tot uitdrukking te brengen.

Impact van de wijziging moet nog in kaart worden gebracht

Daarnaast dienen de gevolgen voor gemeenten nog in kaart te worden gebracht met een Uitvoerbaarheidstoets Decentrale Overheden (UDO). Veel gemeenten hebben hun interne bedrijfsvoering ingericht op de bestaande goedkeuringstolerantie. Een wijziging daarvan werkt ook door in relaties met bijvoorbeeld verbonden partijen. De UDO bestaat uit een door het kabinet vastgestelde werkwijze met aandacht voor de balans tussen ambitie, financiële middelen en uitvoerbaarheid.

Invoertermijn

Waar we hierboven betogen dat invoering niet legitiem is, is de invoertermijn in uw concept stukken onduidelijk. Betreft het nu 1 januari 2023 of 1 januari 2024? Beide momenten vinden wij onhaalbaar. Op 1 januari 2023 is daarnaast al een grote verandering: de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Hier is bijna een decennium het gesprek over gevoerd en nu komt er onverwachte een wijziging bij met onduidelijke motivatie.

Rechtmatigheidsverantwoording

Wij willen nogmaals ons verzoek onder de aandacht brengen om gemeenten te ondersteunen bij de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. De VNG denkt hierbij o.a. aan een kosteloze training voor alle gemeenten en voorlichting (brochures etc.) voor de diverse actoren (raadsleden, college B&W, ambtelijke organisatie en accountants).

Openbaarheidsparagraaf Woo

In het nieuwe artikel 16a BBV wordt geregeld in welke informatie de openbaarheidsparagraaf ten minste inzicht moet geven. Het is voor ons onduidelijk vanuit wie de behoefte komt aan inzicht in de gevraagde informatie en welk doel dit dient; de toelichting is erg summier. Met name de over de actieve openbaarmaking genoemde indicatoren (het tweede lid) vinden we te gedetailleerd en onvoldoende op strategisch niveau met als risico dat daarmee niet wordt voorzien in de informatiebehoefte van gemeenteraadsleden. Aan de andere kant is onduidelijk wat er wordt verwacht bij het geven van inzicht in 'de informatiehuishouding' (eerste lid). Er lijkt dan ook sprake van een onevenwichtigheid ten aanzien van de te verschaffen informatie.

We adviseren om in de openbaarheidsparagraaf op hoofdlijnen de structuur van de driedeling uit de Woo (actieve openbaarmaking, passieve openbaarmaking, informatiehuishouding op orde) aan te houden en daarin inzicht te bieden. Daarbij zou voor de informatiehuishouding aangesloten kunnen worden bij de informatie die in het *Meerjarenplan om de Woo bij gemeenten te implementeren* van de VNG wordt genoemd. Tot slot zou er in de paragraaf jaarlijks ruimte moeten zijn om aan te sluiten bij de thema's die op dat moment bestuurlijk leven.

We vertrouwen erop dat u in de concept-Besluiten rekening houdt met onze opmerkingen en bereid bent om deze in de tekst en toelichting van de wet te verwerken.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in black ink, consisting of a circular loop followed by a long horizontal stroke.

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur